

Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek tantárgyi követelmények

12. évfolyam, szakgimnázium

A tanulók munkájának és előmenetelének értékelése folyamatos. A tantárgyból félévente legalább 3 érdemjeggyel kell rendelkezni ahhoz, hogy félévkor és a tanév végén osztályozható legyen a diák.

A tanulóknak rendelkezniük kell tankönyvvel (Széll Szilvia: Történelem 12. tankönyv, 2017., R.sz.: FI-504011201/1., forrás: <https://player.nkp.hu/play/234265/false/undefined>) és a tanórán a tantárgyhoz kapcsolódóan elhangzottak jegyzeteléséhez felhasználható füzettel. Ezek és a házi feladat teljes hiánya Elégtelen (1) érdemjegyet vonhat maga után. A füzetben leírtak minden tanuló esetében legalább havonta egyszer értékelésre kerülhetnek, akár csak az órai munka.

Az értékelés az elektronikus naplóban (KRÉTA Iskolai Alaprendszer) minden esetben rögzítésre kerül az alábbi módok szerint:

- Írásbeli témazáró dolgozat
- Írásbeli röpdolgozat
- Szóbeli felelet
- Beszámoló
- Gyakorlati feladat
- Kisérettségi
- Házi feladat
- Házi dolgozat
- Projektmunka
- Órai munka
- Másik intézményből hozott értékelés
- Írásbeli felelet

Az írásbeli témazáró dolgozatot minden esetben az aktuális tananyag összefoglalása előzi meg, amely után a tanulóknak legalább egy hét áll rendelkezésükre a felkészüléshez. Az írásbeli témazáró dolgozat tanár általi kijavítása és az értékelt dolgozatok kiosztása a megírást követő két héten belül megtörténik. Írásbeli röpdolgozatra, írásbeli feleletre és szóbeli

feleletre bármelyik tanórán sor kerülhet. Házi dolgozatot bármelyik tanuló vállalhat az aktuális tananyaghoz kapcsolódóan.

Az írásbeli témazáró dolgozatok értékelései a középszintű írásbeli érettségi százalékos ponthatárai alapján történnek:

- 80-100% Jeles (5)
- 60-79% Jó (4)
- 40-59% Közepes (3)
- 25-39% Elégséges (2)
- 0-24% Elégtelen (1)

A tananyag elsajátításához szükséges kompetenciák az érettségire való felkészülés alapján:

- A feladat megértése, témataartás, a lényeg kiemelése
- Tájékozódás térben és időben
- Kommunikáció, a szaknyelv alkalmazása
- A források használata és értékelése
- Az eseményeket alakító tényezők feltárása, történelmi események és jelenségek problémaközpontú bemutatása

A tananyag tartalmi szerkezete az érettségi alapján:

- Politika-, esemény-, állam, jog- és intézménytörténet
- Társadalom-, életmód-, mentalitás- és művelődéstörténet
- Gazdaság-, technikátörténet és a környezeti kultúra története
- Eszme- és vallástörténet

A tanulóknak a tanév során az alábbi, a 12. évfolyamos tankönyvben is szereplő témakörökből kell számot adniuk:

1. Hidegháborús konfliktusok és a kétpólusú világ kiépülése

- A második világháború lezárása – győztes és vesztes országok
- Együttműködés és szembenállás. A győztesek kapcsolata a háború után
- A hidegháború kezdete 1947-1953
- A gyarmati rendszer felbomlása
- A hidegháború 1953-1963 között
- Az európai integráció kezdetei

2. Magyarország 1945–1956 között

- A szovjet megszállás következményei
- Társadalmi, gazdasági változások és az új politikai rendszer kialakulása
- A határon túli magyarság és a hazai németek sorsa 1944 és 1947 között
- Magyarország úton a diktatúra felé
- A kommunista diktatúra kiépülése
- A Rákosi-diktatúra időszaka
- A társadalom helyzete az 1950-es évek elején
- A Rákosi-diktatúra meggyengülése
- Az 1956-os forradalom és szabadságharc kitörése és első sikerei
- A szabadság kiteljesedése és az újabb szovjet intervenció

3. A két világrendszer versengése, a szovjet tömb felbomlása

- A harmadik világ és a helyi háborúk az 1960-70-es években
- A szuperhatalmak versengése és együttműködése
- Gazdaság és politika a vasfüggöny két oldalán a hidegháború évtizedeiben
- Változások az életmódban és a mentalitásban
- A szovjet tömb meggyengülése
- Rendszerváltoztatások és átalakulás Kelet-Közép-Európában
- A kétpólusú világrend megszűnése

4. A Kádár-korszak

- A berendezkedő Kádár-rendszer
- Megtorlások 1956 után
- A kádári konszolidáció és az újjgazdasági mechanizmus
- Az életmód átalakulása az 1960-70-es években
- Társadalmi változások az 1960-70-es években
- A Kádár-rendszer meggyengülése
- A szocialista rendszer felbomlása és a demokratikus Magyarország születése

5. A globalizáció kiteljesedése. Európa és Magyarország a 20. század végén és a 21. század elején

- Az „új világrend” kihívásai
- Globális problémák, a fenntarthatóság dilemmái
- A globális világgazdaság
- Az Európai Unió kialakulása
- Az Európai Unió működése
- A magyar demokrácia 1990 és 2004 között
- Gazdasági és társadalmi változások az 1990-es években és a 2000-es évek első felében
- A határon túli magyarság helyzete

6. Társadalomismeret

- Társadalmi ismeretek
- Állampolgári jogok és kötelességek
- Pénzügyi és gazdasági kultúra
- Munkavállalás